

Urban Data Center

EINDHOVEN

De huishoudens van Eindhoven, 2023

In samenwerking met Urban Data Center Eindhoven

CBS Den Haag

Henri Faasdreef 312

2492 JP Den Haag

Postbus 24500

2490 HA Den Haag

+31 70 337 38 00

www.cbs.nl

Projectnummer: PR004744

Juli 2026

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek	4
1.2 Beschrijving van het proces	4
1.3 Beschrijving van de inhoud van de rapportage	4
2. Onderzoeksomschrijving	5
2.1 Populatie huishoudens	5
2.2 Variabelen	5
2.3 Analyse	6
3. Resultaten	8
3.1 Namen en verdeling van de clusters	8
3.2 Verdeling van de clusters over wijken en buurten	9
3.2 Samenvatting van de clusters	11
 Bijlage 1: Bronbestanden, begrippen en afkortingen	 14
Bijlage 2: Team Beleidsstatistiek	23

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek

In 2018 is een eerste onderzoek uitgevoerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) naar '[De mensen van Eindhoven](#)'. De gemeente had behoefte aan inzicht in de Eindhovenaren: welke personen wonen er in de stad en wat kenmerkt hen? Middels een clusteranalyse zijn subgroepen binnen de bevolking van de gemeente Eindhoven in kaart gebracht. Later is dit onderzoek geactualiseerd en zijn de uitkomsten opgenomen in een [dashboard](#). Ook is onderzoek uitgevoerd naar diverse subgroepen, zoals '[De jeugd van Eindhoven](#)', '[Senioren in Eindhoven](#)' en '[Internationals in Eindhoven](#)'.

Een clusteranalyse is een tool die aan de hand van een aantal kenmerken een populatie in natuurlijke, homogene groepen (clusters) verdeelt. De clusteranalyse '[De mensen van Eindhoven](#)' is uitgevoerd op alle Eindhovenaren van 16 jaar en ouder. De resultaten geven een breed beeld van de personen die in Eindhoven wonen, maar er ontbrak nog informatie op het gebied van huishoudens. Het huidige onderzoek is opgezet in opdracht van de gemeente Eindhoven om ook een goed beeld te krijgen van de verschillende soorten huishoudens die in de stad wonen en wat deze soorten typeert.

1.2 Beschrijving van het proces

De clusters zijn tot stand gekomen door een nauwe samenwerking tussen de gemeente Eindhoven en het CBS. Een deel van de tijd is besteed aan het zo helder mogelijk krijgen van de behoefte van de gemeente en te bepalen op basis van welke indicatoren de clustering plaats zou vinden. Om te komen tot de uiteindelijke variabelen die in deze analyse gebruikt zijn, zijn een aantal stappen doorlopen. Daarnaast is meermaals tijdens het proces een tussenresultaat besproken met de gemeente Eindhoven tijdens enkele brainstormsessies, zodat het uiteindelijke product goed aansloot bij de behoefte van de gemeente. Deze werkwijze met brainstormsessies is kenmerkend voor het Urban Data Center Eindhoven (UDC Eindhoven): juist in het samen ontwikkelen met de gemeente ligt de toegevoegde waarde. Naast dit rapport is ook een [tabel](#) met detailinformatie opgeleverd en een [factsheet](#) met de belangrijkste bevindingen.

1.3 Beschrijving van de inhoud van de rapportage

Hoofdstuk 2 geeft een beknopte beschrijving van de populatie, de variabelen die uiteindelijk zijn gebruikt voor de clusteranalyse en de gehanteerde methode. Vervolgens worden in hoofdstuk 3 de huishoudclusters in Eindhoven beschreven. Daarbij geeft het hoofdstuk eerst een samenvattend overzicht van alle clusters. Ook wordt er per wijk beschreven welke clusters het meeste voorkomen. Elk cluster wordt in een aparte paragraaf uitgebreid toegelicht waarbij telkens de volgende drie thema's aan bod komen: demografische kenmerken, woonsituatie en sociaaleconomische status. Tot slot worden in de bijlagen de gebruikte bronnen, begrippen en afkortingen toegelicht.

2. Onderzoeksomschrijving

2.1 Populatie huishoudens

De populatie van de clusteranalyse bestaat uit alle huishoudens die op 1 januari 2023 woonachtig waren in de gemeente Eindhoven en ingeschreven stonden in de Basis Registratie Personen (BRP).

2.2 Variabelen

In overleg met gemeente Eindhoven en de inhoudelijk deskundigen van het CBS is vooraf een set met 19 mogelijke indicatoren bepaald voor de clusteranalyse. Op voorhand is echter niet vast te stellen welke indicatoren een bijdrage zullen leveren aan de clustering.

Uiteindelijk bleek een set van 14 variabelen het beste in staat te zijn om clusters te creëren met groepen waarbij er zoveel mogelijk gelijkenis is binnen een groep (homogeniteit) en juist zoveel mogelijk verschil tussen de groepen (heterogeniteit). Hoe de clusteranalyse precies werkt, wordt uitgelegd in paragraaf 2.3. De 14 variabelen die zijn gebruikt staan hieronder beschreven, uitgesplitst naar thema. Per variabele is tussen haakjes weergegeven welke categorieën voorkomen. Informatie over de operationalisering van deze variabelen en de gebruikte bronnen is te vinden in Bijlage 1: Bronbestanden, begrippen en afkortingen.

Demografische kenmerken:

- **Aandeel studenten in huishouden** (geen studenten in huishouden, gedeeltelijk studentenhuishouden, volledig studentenhuishouden)
- **Aantal kinderen in huishouden** (0 kinderen, 1 kind, 2 kinderen, 3 of meer kinderen)
- **Aantal personen in huishouden** (1 persoon, 2 personen, 3 personen, 4 personen, 5 of meer personen)
- **Type huishouden** (eenouderhuishouden, eenpersoonshuishouden, gehuwd paar met kinderen, gehuwd paar zonder kinderen, niet-gehuwd paar met kinderen, niet-gehuwd paar zonder kinderen, institutioneel huishouden en overig huishouden)

Sociaaleconomische kenmerken:

- **Aantal auto's per huishouden** (0 auto's in het huishouden, 1 auto in het huishouden, 2 auto's in het huishouden, 3 of meer auto's in het huishouden)
- **Gestandaardiseerd besteedbaar huishoudinkomen** (tot 20 duizend euro, 20 duizend tot 30 duizend euro, 30 duizend tot 40 duizend euro, 40 duizend tot 50 duizend euro, 50 duizend euro of meer, inkomen onbekend)
- **Hypotheekschuld huishouden** (geen hypotheekschuld, tot 100 duizend euro, 100 duizend tot 150 duizend euro, 150 duizend tot 215 duizend euro, 215 duizend tot 315 duizend euro, 315 duizend euro of meer)
- **Vermogen huishouden** (minder dan 0 euro, 0 tot 12 duizend euro, 12 tot 120 duizend euro, 120 duizend tot 350 duizend euro, 350 duizend euro of meer, vermogen onbekend)
- **Voornaamste inkomstenbron van het huishouden** (bijstandsuitkering, loon, loon directeur-grotoaandeelhouder (DGA), pensioenuitkering, studiefinanciering, uitkering sociale voorziening, uitkering ziekte/werkloosheid, winst zelfstandig ondernemer, inkomen uit vermogen, inkomen overige zelfstandige, huishoudinkomen onbekend)

Wonen:

- **Energie label woning** (A, B, C, D, E, F, G, onbekend)

- **Oppervlakte woning** (tot 70m², 70 tot 95m², 95 tot 115 m², 115 tot 150m², 150m² of meer, oppervlakte onbekend)
- **Type eigendom woning** (eigen woning, huurwoning, onbekend)
- **Woningtype** (hoekwoning, meergezinswoning, tussenwoning, vrijstaande woning, twee-onder-een-kapwoning, onbekend)
- **WOZ-waarde woning** (tot 250 duizend euro, 250 duizend tot 300 duizend euro, 300 duizend tot 360 duizend euro, 360 tot 455 duizend euro, 455 duizend euro of meer, WOZ-waarde onbekend)

De bovenstaande variabelen zijn meegenomen in de clusteranalyse en zijn dus gebruikt bij het bepalen van de clusters. Daarnaast zijn er enkele uitsplitsingen naar achtergrondkenmerken gemaakt:

- **Aantal huishoudens in cluster**
- **Betalingsachterstand zorgverzekering in huishouden** (geen wanbetaler zorgverzekering in het huishouden, wanbetaler zorgverzekering in het huishouden)
- **Bouwjaar van de woning** (tot 1960, 1960 tot 1990, 1990 of later, onbekend)
- **Buurtnaam**
- **Energiearmoede woning** (energiearmoede, geen energiearmoede)
- **Gemiddelde leeftijd hoofdkostwinner**
- **Geslacht hoofdkostwinner** (man, vrouw)
- **Hoofdkostwinner huishouden is weduwe** (verweduwd, niet verweduwd)
- **Inkomstenkort huishouden** (arm: tot 15 procent inkomenstekort, arm: 15 procent inkomenstekort en meer, niet arm: tot 6 procent boven armoedegrens, niet arm: 6 tot 15 procent boven armoedegrens, niet arm: 15 tot 25 procent boven armoedegrens, niet arm: 25 procent of meer boven armoedegrens, niet arm: overig, institutioneel huishouden/huishouden zonder waarneming/onbekend)
- **Problematische schuld in huishouden** (geen problematische schuld in het huishouden, wel problematische schuld in het huishouden, institutioneel huishouden)
- **Type eigenaar woning** (Besloten Vennootschap (BV) of Naamloze Vennootschap (NV), eigenaar-bewoner, natuurlijke verhuurder, woningcorporatie, overige niet-natuurlijke verhuurder, onbekend)
- **Wijknaam**

Enkele kwantitatieve variabelen zijn in dit project ingedeeld in categorieën en vervolgens als categorische variabelen meegenomen in de clusteranalyse. Het gaat om het gestandaardiseerd besteedbaar huishoudinkomen, hypotheekschuld huishouden, vermogen huishouden, oppervlakte woning, WOZ-waarde woning en bouwjaar woning. De categorieën zijn tot stand gekomen door de gehele populatie huishoudens in Eindhoven op peildatum te verdelen in gelijke groepen. Op basis van deze gelijke groepen zijn intuïtieve categorieën gemaakt (ten behoeve van de leesbaarheid). Bijvoorbeeld: het gestandaardiseerd besteedbaar huishoudinkomen is verdeeld in vijf categorieën. Elk van deze categorieën bevat ongeveer 20 procent van de totale populatie huishoudens in Eindhoven op peildatum.

2.3 Analyse

In dit onderzoek is gekozen voor een clusteranalyse om de verschillende groepen huishoudens in de stad in kaart te kunnen brengen. Een clusteranalyse kan gezien worden als een data-exploratietool die eenheden, in dit geval huishoudens, aan de hand van een aantal kenmerken in natuurlijke, homogene groepen (clusters) verdeelt. Welke groepen dat zijn en het aantal

groepen dat ontstaat, is vooraf niet bekend. Het belangrijkste streven is om zoveel mogelijk gelijkenis binnen een groep te creëren en juist zoveel mogelijk verschil tussen de groepen. De keuze van de kenmerken die worden meegenomen in de analyse heeft invloed op het uiteindelijke resultaat.

Met behulp van de kenmerken is elk huishouden uit te drukken als een rij getallen. Op basis van deze rij getallen wordt steeds een afstand tussen de verschillende huishoudens bepaald. De gebruikte methode is Two-step clusteranalyse. Deze methode is, zoals de naam al zegt, opgedeeld in twee stappen. In de eerste stap wordt de afstand tussen alle opeenvolgende punten bepaald. Hierbij worden punten die onder een bepaalde drempelwaarde van afstand vallen in één groep samengenomen. In de tweede stap worden de ontstane losse punten en groepen die het dichtst bij elkaar liggen steeds samen genomen, totdat het gewenste aantal clusters is bereikt. De gebruiker kan zelf een aantal clusters kiezen of het algoritme van de clusteranalyse automatisch een aantal clusters laten maken. In het huidige onderzoek zijn beide opties vergeleken en is er uiteindelijk gekozen voor acht clusters. Het automatisch bepalen van het aantal clusters leverde namelijk minder clusters op die te weinig onderscheidend waren.

Het grote voordeel van een clusteranalyse is dat deze methode zich goed leent voor een exploratieve studie. De methode kent echter ook enkele nadelen: er is zo gezegd geen “beste” uitkomst. Het is daarom belangrijk om de uitkomsten te zien als een beschrijvende, a-theoretische analyse. De gevonden clusters zijn namelijk gebaseerd op de data uit dit onderzoek en niet op een vooraf opgesteld theoretisch model. Daarnaast zijn de variabelen die gebruikt worden in een clusteranalyse zeer bepalend voor de uitkomst. Wanneer er relevante variabelen worden toegevoegd of weggehaald kan dit een grote impact hebben op de uitkomsten van de analyse. Het is daarom van groot belang dat de impact van elke keuze goed bekeken wordt. Om die reden is de analyse in fases uitgevoerd en zijn de tussenresultaten kritisch bekeken en besproken binnen de eerder genoemde brainstormsessies.

Er zijn acht beleidsrelevante clusters afgeleid en aan ieder cluster is, in samenspraak met gemeente Eindhoven, een clusternaam toegekend. De clusternamen zijn gebaseerd op de voornaamste gemeenschappelijke kenmerken binnen het cluster en/of een opvallend verschil in kenmerken ten opzichte van andere clusters. Opgemerkt dient te worden dat de methode weliswaar streeft naar zoveel mogelijk homogeniteit binnen de groepen, maar dat dit niet voor 100 procent haalbaar is. Zo kunnen er in een cluster waarin de gemene deler ‘eenoudergezinnen’ is, toch ‘gehuwde paren’ zitten. Dit komt dan doordat de eenoudergezinnen en de gehuwde paren binnen dit cluster toch heel veel gelijkenissen vertonen op andere variabelen.

3. Resultaten

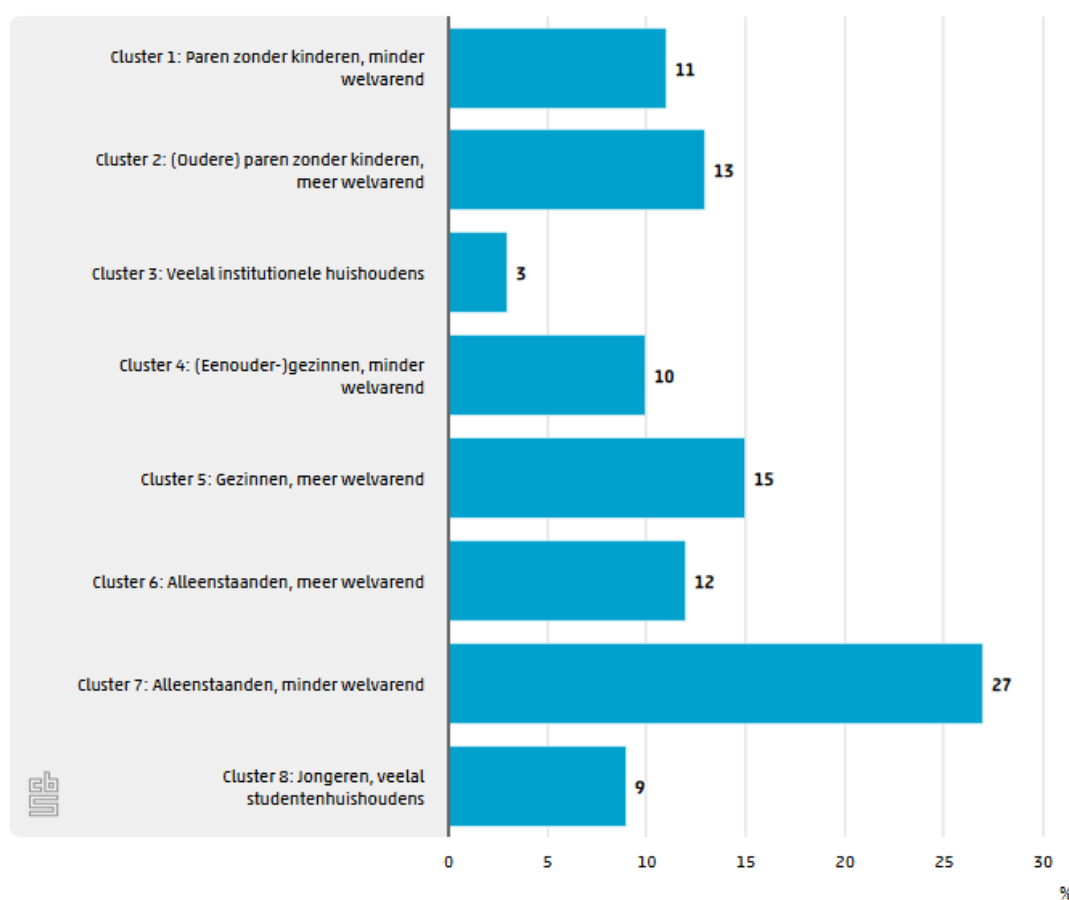
3.1 Namen en verdeling van de clusters

Op 1 januari 2023 telt de gemeente Eindhoven 129 360 huishoudens. De clusteranalyse heeft deze huishoudens ingedeeld in de volgende acht clusters:

- Cluster 1: Paren zonder kinderen, minder welvarend
- Cluster 2: (Oudere) paren zonder kinderen, meer welvarend
- Cluster 3: Veelal institutionele huishoudens
- Cluster 4: (Eenouder-)gezinnen, minder welvarend
- Cluster 5: Gezinnen, meer welvarend
- Cluster 6: Alleenstaanden, meer welvarend
- Cluster 7: Alleenstaanden, minder welvarend
- Cluster 8: Jongeren, veelal studentenhuishoudens

Figuur 3.1.1 toont de verdeling van de huishoudclusters in Eindhoven. Cluster 3 en cluster 8 komen het minst voor. Cluster 7, bestaande uit de minder welvarende alleenstaanden, is veruit het grootste cluster.

3.1.1. Aandeel clusters in het totaal aantal huishoudens in Eindhoven, 2023

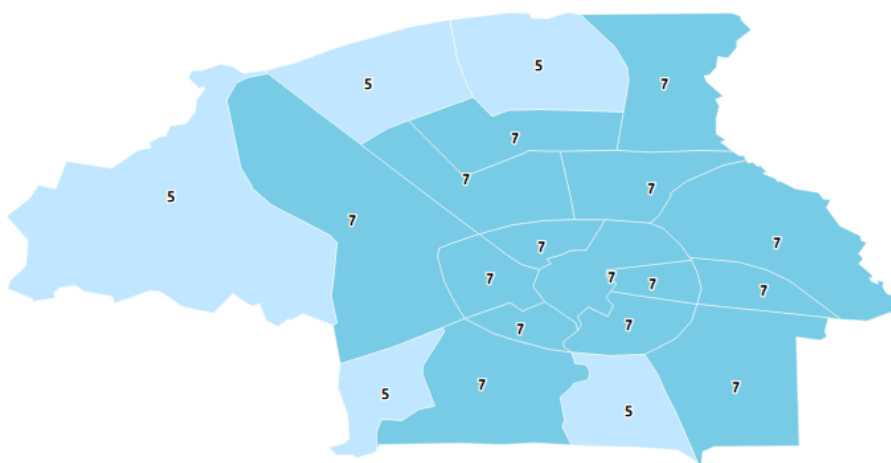

3.2 Verdeling van de clusters over wijken en buurten

Verdeling over wijken

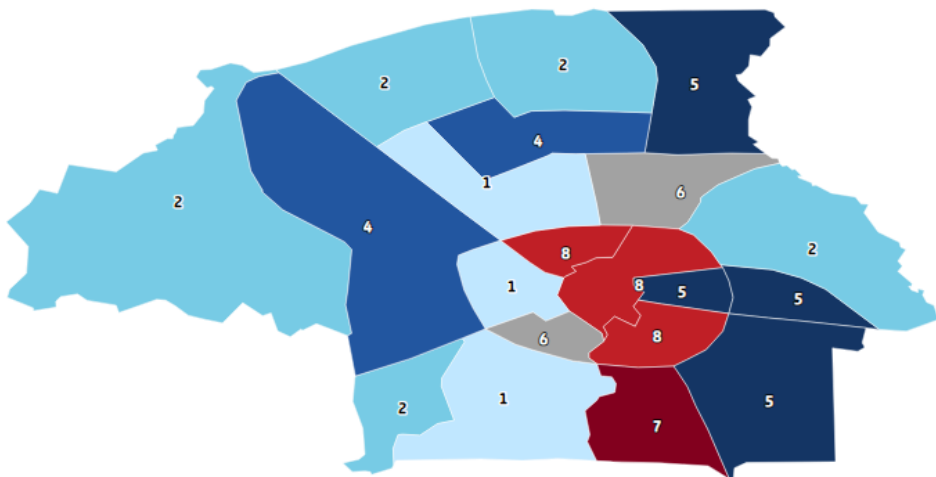
Figuur 3.2.1 laat zien hoe de clusters zijn verdeeld over de wijken van Eindhoven. Zo is duidelijk te zien dat in alle wijken de clusters 5 (Gezinnen, meer welvarend) en 7 (Alleenstaanden, minder welvarend) het vaakst voorkomen. Dit is gezien de omvang van de clusters niet onlogisch.

3.2.1 Meest voorkomend huishoudcluster per wijk in Eindhoven, 2023

Omdat cluster 5 (Gezinnen, meer welvarend) en cluster 7 (Alleenstaanden, minder welvarend) de meeste huishoudens bevatten is er ook gekeken naar het op één na grootste cluster. In figuur 3.2.2 wordt dit op de kaart getoond. Tabel 1 toont een overzicht van het meest voorkomende cluster en het op één na meest voorkomende cluster per wijk in Eindhoven.

3.2.2 Op een na meest voorkomend huishoudcluster per wijk in Eindhoven, 2023

Tabel 1 Meest voorkomend en op één na meest voorkomend huishoudcluster per wijk in Eindhoven, 2023

Wijknaam	Meest voorkomende cluster	Op één na meest voorkomende cluster
Aanschot	5: Gezinnen, meer welvarend	2: (Oudere paren) zonder kinderen, meer welvarend
Achtse Molen	5: Gezinnen, meer welvarend	2: (Oudere paren) zonder kinderen, meer welvarend
Begijnenbroek	7: Alleenstaanden, minder welvarend	6: Alleenstaanden, meer welvarend
Centrum	7: Alleenstaanden, minder welvarend	8: Jongeren, veelal studentenhuishoudens
De Laak	7: Alleenstaanden, minder welvarend	5: Gezinnen, meer welvarend
Dommelbeemd	7: Alleenstaanden, minder welvarend	5: Gezinnen, meer welvarend
Doornakkers	7: Alleenstaanden, minder welvarend	5: Gezinnen, meer welvarend
Erp	7: Alleenstaanden, minder welvarend	1: Paren zonder kinderen, minder welvarend
Gestelse Ontginning	5: Gezinnen, meer welvarend	2: (Oudere paren) zonder kinderen, meer welvarend
Halve Maan	7: Alleenstaanden, minder welvarend	4: (Eenouder-)gezinnen, minder welvarend
Kortonjo	5: Gezinnen, meer welvarend	7: Alleenstaanden, minder welvarend
Meerhoven	5: Gezinnen, meer welvarend	2: (Oudere paren) zonder kinderen, meer welvarend
Ontginning	7: Alleenstaanden, minder welvarend	4: (Eenouder-)gezinnen, minder welvarend
Oud-Gestel	7: Alleenstaanden, minder welvarend	1: Paren zonder kinderen, minder welvarend
Oud-Stratum	7: Alleenstaanden, minder welvarend	8: Jongeren, veelal studentenhuishoudens
Oud-Strijp	7: Alleenstaanden, minder welvarend	1: Paren zonder kinderen, minder welvarend
Oud-Tongelre	7: Alleenstaanden, minder welvarend	2: (Oudere paren) zonder kinderen, meer welvarend
Oud-Woensel	7: Alleenstaanden, minder welvarend	8: Jongeren, veelal studentenhuishoudens
Putten	7: Alleenstaanden, minder welvarend	5: Gezinnen, meer welvarend
Rozenknopje	7: Alleenstaanden, minder welvarend	6: Alleenstaanden, meer welvarend

Tabel 2 toont per cluster in welke wijk de huishoudens het vaakst wonen. Zo wonen jongeren/studentenhuishoudens (cluster 8) het vaakst in het Centrum en minder welvarende paren zonder kinderen (cluster 1) het vaakst in Oud-Strijp.

Tabel 2 Meest voorkomende wijk per cluster in Eindhoven, in procenten

Cluster	Komt het meeste voor in	Aandeel van het totaal in die wijk (%)
1: Paren zonder kinderen, minder welvarend	Oud-Strijp	11
2: (Oudere) paren zonder kinderen, meer welvarend	Achtse Molen	12
3: Veelal institutionele huishoudens	Centrum	15
4: (Eenouder-)gezinnen, minder welvarend	Erp	10
5: Gezinnen, meer welvarend	Aanschot	13
6: Alleenstaanden, meer welvarend	Begijnenbroek & Erp	7
7: Alleenstaanden, minder welvarend	Oud-Stijp	10
8: Jongeren, veelal studentenhuishoudens	Centrum	14

Verdeling over buurten

De 20 wijken in Eindhoven kunnen opgedeeld worden in 111 buurten. In de [achtergrondtabel](#) is opgenomen hoeveel huishoudens van elk cluster in een buurt wonen. Ook hier valt op dat cluster 5 (Gezinnen, meer welvarend) en cluster 7 (Alleenstaanden, minder welvarend) de meest voorkomende clusters zijn in (bijna) alle buurten van gemeente Eindhoven.

Tabel 3 laat zien in welke buurten de huishoudens uit de verschillende clusters het vaakst wonen. Bijvoorbeeld huishoudens uit cluster 6, de meer welvarende alleenstaanden, komen het vaakst voor in de Generalenbuurt, terwijl huishoudens uit cluster 5, meer welvarende gezinnen, juist vaak in Blixembosch-Oost wonen.

Tabel 3 Meest voorkomende buurt per cluster in Eindhoven, in procenten

Cluster	Komt het meeste voor in	Aandeel van het totaal in die wijk (%)
1: Paren zonder kinderen, minder welvarend	Strijp S	4
2: (Oudere) paren zonder kinderen, meer welvarend	Blixembosch-Oost	4
3: Veelal institutionele huishoudens	Binnenstad	13
4: (Eenouder-)gezinnen, minder welvarend	Vaartbroek	4
5: Gezinnen, meer welvarend	Blixembosch-Oost	7
6: Alleenstaanden, meer welvarend	Generalenbuurt	3
7: Alleenstaanden, minder welvarend	Kronehoef	4
8: Jongeren, veelal studentenhuishoudens	Hemelrijken	6

3.3 Samenvatting van de clusters

In deze paragraaf worden de clusters nader beschreven aan de hand van demografische, sociaaleconomische en woningkenmerken. Hierbij wordt ingegaan op zowel de kenmerken die zijn meegenomen in de clusteranalyse als de kenmerken die zijn gebruikt voor aanvullende uitsplitsingen. De aantallen huishoudens en de verdeling per cluster over alle kenmerken is te vinden in de [achtergrondtabel](#). Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste resultaten per cluster.

3.3.1 Cluster 1: Paren zonder kinderen, minder welvarend

Cluster 1 bestaat uit 14 710 huishoudens, oftewel 11 procent van het totaal aantal huishoudens in Eindhoven. Kenmerkend aan dit cluster is dat het huishoudens zijn met een relatief laag besteedbaar inkomen. Bij zes op de tien huishoudens in dit cluster komt het inkomen voornamelijk vanuit loondienst, bij ruim één op de vier huishoudens via een pensioen. Huishoudens in dit cluster hebben bovendien een beperkt huishoudvermogen: 29 procent heeft 0 tot 12 duizend euro vermogen en voor 24 procent is dit vermogen zelfs negatief. Dit cluster bestaat volledig uit huishoudens zonder kinderen. Bijna de helft van de paren is gehuwd. Ze huren een woning, meestal een meergezinswoning (59 procent) of een tussenwoning (30 procent). Bijna 60 procent van de huishoudens heeft een of meerdere auto's voor de deur staan.

3.3.2 Cluster 2: (Oudere) paren zonder kinderen, meer welvarend

Cluster 2 bestaat uit 16 710 huishoudens, 13 procent van het totaal aantal huishoudens in Eindhoven. Het gaat hier om wat oudere paren: de gemiddelde leeftijd van de hoofdkostwinner is 57,2 jaar. Ter vergelijking: de gemiddelde leeftijd van de hoofdkostwinner in Eindhoven, ongeacht het huishoudcluster, is 47,7 jaar. De helft verkrijgt het merendeel van het gestandaardiseerd besteedbaar huishoudinkomen via loon, ruim een derde is al met pensioen. Ze bezitten altijd een koopwoning en dat is meestal een tussenwoning (52 procent), maar ook hoekwoningen (18 procent) komen vaak voor, gevolgd door vrijstaande woningen (negen procent) en twee-onder-een-kapwoningen (vijf procent). Opvallend is bovendien dat één op de vijf huishoudens uit deze groep géén hypotheekschuld meer heeft. Zij zijn dan ook zeer vermogend: 91 procent van de huishoudens heeft een vermogen van 120 duizend euro of meer. Het overgrote deel beschikt over één of meerdere auto's.

3.3.3 Cluster 3: Veelal institutionele huishoudens

Cluster 3 bestaat uit 4 180 huishoudens, oftewel drie procent van het totaal, en is daarmee het kleinste cluster. Het gaat hier voornamelijk om institutionele huishoudens, zoals verpleeg- of verzorgingshuizen. Iets meer dan de helft van deze huishoudens heeft een laag inkomen tot 20 duizend euro. Ook hebben zij vaak een beperkt vermogen tot 12 duizend euro. Het inkomen

dat zij als huishouden ontvangen komt voor bijna een derde uit loon (29 procent van de huishoudens) en 25 procent is reeds met pensioen. Ook ontvangen zij relatief vaak het inkomen via een sociale voorziening of uitkering, namelijk in 28 procent van de gevallen. De woningkenmerken voor institutionele huishoudens zijn grotendeels onbekend¹. Het overgrote deel (86 procent) van deze huishoudens heeft geen auto in bezit.

3.3.4 Cluster 4: (Eenouder-)gezinnen, minder welvarend

Cluster 4 bestaat uit 12 780 huishoudens, dat is 10 procent van het totaal. Dit cluster omvat minder welvarende gezinnen, waarvan 46 procent eenoudergezinnen. Het besteedbaar inkomen ligt in 61 procent van de gevallen onder de 30 duizend euro. Het inkomen ontvangen zij in twee derde van de gevallen vooral door werk in loondienst. Een vijfde van de gezinnen komt grotendeels rond van een uitkering of sociale voorziening. Opvallend bij deze groep is dat er bij 21 procent sprake is van een problematische schuld in het huishouden. Dit ligt veel hoger dan bij de andere clusters. Zo is er bij zeven procent van de huishoudens in Eindhoven, ongeacht het cluster, sprake van een problematische schuld in het huishouden. Dat de gezinnen weinig buffer hebben blijkt ook uit het gemiddelde vermogen: een derde heeft een negatief vermogen en nog eens een derde een vermogen tot 12 duizend euro. De gezinnen wonen in (afgerond) 100 procent van de gevallen in een huurwoning. In 80 procent van de gevallen is die huurwoning eigendom van een woningcorporatie. Het vaakst is dit een rijtjeshuis met een relatief lage WOZ-waarde. Bij relatief veel van deze huishoudens is er sprake van energiearmoede, namelijk 11 procent. In de gehele populatie huishoudens is er slechts bij vier procent van de huishoudens sprake van energiearmoede. Wel hebben de huishoudens in dit cluster meestal een auto: 70 procent van de gezinnen heeft er één of meer in bezit.

3.3.5 Cluster 5: Gezinnen, meer welvarend

Cluster 5 bestaat uit 19 780 huishoudens, oftewel 15 procent van het totaal. Het gaat hier om huishoudens met twee al dan niet-gehuwde ouders of eenoudergezinnen en minimaal één thuiswonend kind. Zij zijn relatief welvarend: in negen van de tien gevallen hebben zij een vermogen van 120 duizend euro of meer en ook het besteedbaar inkomen is hoog. Ruim acht op de tien huishoudens verkrijgt het voornaamste deel van het inkomen via loon, maar binnen deze groep ontvangt ook een deel loon als DGA (vijf procent) en winst uit eigen onderneming, namelijk (acht procent). Ze hebben altijd een eigen woning in bezit, meestal een tussenwoning (62 procent), gevolgd door hoekwoningen (20 procent), vrijstaande woningen (negen procent) en twee-onder-een-kapwoningen (vijf procent). Slechts vier procent van deze huishoudens woont in een meergezinswoning. De woningoppervlakte is groter dan gemiddeld en ook de WOZ-waarde ligt hoger. Slechts 10 procent heeft geen auto, 37 procent heeft er zelfs meer dan één.

3.3.6 Cluster 6: Alleenstaanden, meer welvarend

Cluster 6 bestaat uit 15 310 huishoudens, 12 procent van het totaal. Deze groep bestaat uit eenpersoonshuishoudens zonder kinderen die wat welvarender zijn. Het besteedbaar huishoudinkomen in deze groep ligt in 46 procent van de gevallen boven de 40 duizend euro. Ook heeft 82 procent een vermogen van 120 duizend euro of meer. De meeste huishoudens in dit cluster (54 procent) verkrijgen het gros van hun inkomen via loon, maar ook bijna een derde van deze groep is reeds met pensioen. Zij hebben altijd een eigen koopwoning en ruim een kwart heeft geen hypotheekschuld (meer) openstaan. In de meeste gevallen (44 procent) gaat

¹ Dat veel woningkenmerken voor institutionele huishoudens onbekend zijn, komt doordat er objecten zijn die officieel geen woonfunctie hebben, maar 'utiliteit'. Een woonfunctie is voor verblijfsobjecten die bedoeld zijn voor permanente bewoning, terwijl een utiliteitsfunctie gericht is op 'nut of gebruik door meerdere personen'.

het om een rijtjeswoning, maar ook meergezinswoningen (35 procent) komen vaak voor, gevolgd door hoekwoningen (14 procent). Het merendeel heeft één of meer auto's in bezit.

3.3.7 Cluster 7: Alleenstaanden, minder welvarend

Cluster 7 bestaat uit 34 870 huishoudens, 27 procent van het totaal, en is daarmee de grootste groep. In 99 procent van de gevallen gaat het om eenpersoonshuishoudens zonder kinderen. In tegenstelling tot cluster zes zijn dit wat minder welvarende huishoudens. Twee derde van deze groep heeft een laag besteedbaar huishoudinkomen tot 30 duizend euro en een laag vermogen tot 12 duizend euro. Het inkomen verkrijgen zij in de meeste gevallen via loon (49 procent), maar een kwart is al met pensioen. Ook het aandeel dat rondkomt van een uitkering of sociale voorziening is in deze groep hoger dan gemiddeld, namelijk 20 procent. Ze huren vrijwel altijd een woning, in de meeste gevallen via een woningcorporatie. Het gaat dan vaak om een meergezinswoning, namelijk 66 procent, en in een kwart van de gevallen om een rijtjeshuis. Vaak gaat het om een woning met een kleine oppervlakte. Bij relatief veel van deze huishoudens is er sprake van energiearmoede (acht procent). Slechts een derde van deze huishoudens heeft een auto in bezit.

3.3.8 Cluster 8: Jongeren, veelal studentenhuishoudens

Cluster 8 bestaat uit 11 030 huishoudens, dat is 9 procent van het totaal. Dit zijn voornamelijk jongeren en studenten die alleen wonen. De gemiddelde leeftijd van deze groep is 24,3 jaar, een stuk lager dan de gemiddelde 47,7 jaar in heel Eindhoven. Het merendeel verkrijgt inkomen via loon (59 procent), maar studiefinanciering is ook soms de belangrijkste inkomensbron (11 procent). De jongeren uit dit cluster hebben in twee derde van de gevallen een laag inkomen tot 20 duizend euro en een laag, of soms zelfs negatief, vermogen. Ze wonen relatief vaak in een huurwoning met kleinere oppervlakte. Deze woning is opvallend vaak gebouwd vóór 1960 (bijna 50 procent). Slechts zeven procent van deze huishoudens heeft een auto.

Bijlage 1: Bronbestanden, begrippen en afkortingen

In deze bijlage worden de gebruikte bronbestanden, de begrippen en de afkortingen toegelicht.

Bronbestanden

Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)

De Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) is onderdeel van het overheidsstelsel van basisregistraties. De BAG wordt beheerd door het Kadaster. Gemeenten zijn bronhouders en zijn verantwoordelijk voor het opnemen van de gegevens in de BAG en de kwaliteit daarvan. De BAG bestaat uit meerdere objecten: panden, verblijfsobjecten (VBO's), ligplaatsen, standplaatsen en adressen (op basis van nummeraanduiding, openbare ruimte en woonplaats). VBO's, ligplaatsen en standplaatsen zijn adresseerbare objecten en hebben altijd minimaal één adres. Daarnaast zijn nevenadressen mogelijk. Een pand kan één VBO (bv. vrijstaande woningen), meerdere VBO's (bv. appartementsgebouwen of kantoorcomplexen), of geen VBO's (schuren, loodsen) bevatten. Aan panden zonder VBO (zoals onzelfstandige bijgebouwen) wordt geen adres toegekend. Van elk object in de BAG wordt de complete historie bijgehouden van kenmerken zoals status (alle objecten), oppervlakte (alleen VBO's), bouwjaar (alleen panden) en de koppeling tussen objecten.

Basisregistratie Personen (BRP)

De Basisregistratie Personen (BRP) is de digitale bevolkingsregistratie van Nederland, en (sinds 2014) de opvolger van de Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA). De BRP bevat gegevens over ingezetenen en niet-ingezetenen. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het bijhouden van de gegevens over ingezetenen. Gegevens over niet-ingezetenen worden bijgehouden door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Elke persoon die naar verwachting ten minste vier maanden rechtmatig in Nederland verblijft, moet ingeschreven worden als ingezetene. Wanneer iemand niet aan deze voorwaarden voldoet, maar wel een relatie heeft met de Nederlandse overheid, wordt de persoon ingeschreven als niet-ingezetene. Te denken valt aan mensen die buiten Nederland wonen en in Nederland werken, studeren, onroerend goed bezitten, vanuit Nederland een uitkering genieten, enzovoorts. Ook ingezetenen die naar verwachting ten minste acht maanden buiten Nederland verblijven, worden niet-ingezetene. In de BRP zijn van iedere ingeschrevene gegevens als burgerservicenummer (BSN), geboortedatum, geslacht, geboorteland en woonplaats geregistreerd, van ingezetenen bovendien gegevens over de ouders, partners en kinderen. Voor ingezetenen wordt een adres in Nederland geregistreerd, voor niet-ingezetenen een adres buiten Nederland. Voor meer informatie over de BRP wordt verwezen naar de [website](#) van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RVIG).

Basisregistratie voertuigen (BRV)

Basisregistratie voertuigen (BRV) bevat alle kentekenplichtige voertuigen zoals geregistreerd bij de Dienst Wegverkeer (RDW) in Nederland. In de Basisregistratie Voertuigen staan de gegevens van voertuigen, kentekenbewijzen en personen aan wie het kentekenbewijs is afgegeven. Uit de registratie verstrekt de RDW informatie aan overheden, inwoners en ondernemers.

Betalingsachterstand zorgpremie

Het doel van dit onderzoek is het bepalen van het aantal personen met een betalingsachterstand zorgverzekering in het kader van de Zorgverzekeringswet onder de personen van 18 jaar en ouder die ingeschreven staan in de Basisregistratie Personen (BRP).

De doelpopulatie omvat personen die ingeschreven staan in de BRP, verzekeringsplichtig zijn in het kader van de Zorgverzekeringswet, ten minste zes maanden geen premie voor hun basisverzekering hebben betaald, aangemeld zijn bij het Centraal Administratie Kantoor (CAK), in het bestuursrechtelijke premieregime zitten (d.w.z. een verhoogde premie betalen aan het CAK) en 18 jaar of ouder zijn.

Energielabel certificaten voor woningen

Het bestand bevat informatie over energielabels van woningen. Per verslagjaar worden uit de energielabeldatabase van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) de energielabels met een opnamedatum tot het einde van het verslagjaar geselecteerd. Deze worden gekoppeld aan de woningvoorraad. De energielabeldatabase is een momentopname van de stand bij aanvraag van een energielabel. Een nieuwe update van het energielabel is pas verplicht bij verkoop van de woning. De energielabeldatabase geeft dus geen informatie over het moment van toepassing van een energiebesparende maatregel of installatie, alleen dat ten tijde van de aanvraag van het energielabel de maatregel/installatie wel of niet was toegepast. Informatie over toegepaste energiebesparende maatregelen en informatie over het theoretisch energieverbruik.

Inkomen Huishoudens

Het bestand bevat het jaarinkomen van alle huishoudens behorende tot de bevolking van Nederland op 1 januari van het verslagjaar. Voor huishoudens wordt de vorming en (her)verdeling van het inkomen in kaart gebracht middels primair, bruto, en besteedbaar inkomen. Tevens bevat dit bestand onder meer informatie over de belangrijkste inkomensbron van een huishouden en inkomen in relatie tot de lage-inkomensgrens. Met ingang van onderzoeksjaar 2011 komen alle statistieken over inkomen en vermogen tot stand via het Integraal Inkomens- en Vermogensonderzoek (IIV). Het IIV is sinds 2017 operationeel, en is de gewezen opvolger van zowel het Inkomenspanelonderzoek (IPO) als het Regionale Inkomensonderzoek (RIO).

Inkomen Personen

Het bestand bevat het jaarinkomen van alle personen behorende tot de bevolking van Nederland op 1 januari van het verslagjaar. Het persoonlijk inkomen omvat alle bekende inkomensbronnen van individuen. Hierbij worden bestanddelen die niet eenduidig aan individuele huishoudensleden kunnen worden toegekend buiten beschouwing gelaten. Zo zijn inkomsten uit vermogen, de kinderbijslag, het kindgebonden budget, en ontvangen gebonden overdrachten zoals de huurtoeslag niet bij het persoonlijk inkomen geteld. En betaalde inkomensoverdrachten, premies ziektekostenverzekeringen, premies volksverzekeringen en belastingen op inkomen en vermogen zijn hierop niet in mindering gebracht. Met ingang van onderzoeksjaar 2011 komen alle statistieken over inkomen en vermogen tot stand via het Integraal Inkomens- en Vermogensonderzoek (IIV). Het IIV is sinds 2017 operationeel, en is de gewezen opvolger van zowel het Inkomenspanelonderzoek (IPO) als het Regionale Inkomensonderzoek (RIO).

Monitor energiearmoede

Energiearmoede gaat over huishoudens die te maken hebben met een laag inkomen in combinatie met een te hoge energierekening en/of een woning van lage energetische kwaliteit. Er worden jaarlijks de gerealiseerde cijfers over twee jaar geleden uitgebracht.

Problematische schulden

Dit bestand bevat gegevens over de aanwezigheid van problematische schulden binnen het huishouden op 1 januari van het verslagjaar. Er is sprake van problematische schulden wanneer ten minste één persoon in het huishouden voldoet aan ten minste één van de volgende criteria op het peilmoment:

- Volgt een Wet schuldsanering natuurlijke personen (WSNP)-traject.
- Heeft ten minste zes maanden de zorgpremie niet betaald.
- Heeft betalingsachterstand van een Wet Mulder-boete bij het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) waarvan de tweede aanmaning ten minste twee maanden openstaat, of zich al in een ernstigere wanbetalersfase bevindt. Daarnaast moet het openstaande bedrag in totaal minimaal 50 euro zijn.
- Heeft langer dan 27 maanden een toeslagschuld van totaal minimaal 50 euro openstaan bij de Belastingdienst.
- Heeft langer dan 15 maanden een schuld van totaal minimaal 50 euro voor overige belastingaanslagen openstaan bij de Belastingdienst.
- Heeft een belastingschuld die in de 12 maanden voor het peilmoment oninbaar is geleden.
- Heeft een betalingsachterstand bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) van 3 maanden of langer en van minimaal 270 euro.

Vermogens van huishoudens

Dit bestand bevat gegevens over de vermogens van huishoudens op 1 januari van het onderzoeksjaar. Het vermogen wordt vastgesteld op het niveau van huishoudens op basis van onder meer de belastingaangifte- als aanslaggegevens van personen die deel uitmaken van het huishouden. Het gaat om huishoudens behorende tot de bevolking van Nederland op 1 januari. Dit bestand bevat informatie over het totale vermogen, verschillende onderdelen van het vermogen waaronder de eigen woning, alsmede ook schulden van het huishouden. Met ingang van onderzoeksjaar 2011 komen alle statistieken over inkomen en vermogen tot stand via het Integraal Inkomens- en Vermogensonderzoek (IIV). Het IIV is sinds 2017 operationeel, en is de gewezen opvolger van zowel het Inkomenspanelonderzoek (IPO) als het Regionale Inkomensonderzoek (RIO).

Begrippen

Aandeel studenten in het huishouden - Het aantal personen in het huishouden dat staat ingeschreven bij mbo-, hbo- of wo-gerelateerd onderwijs ten opzichte van het totale aantal personen in het huishouden.

Aantal auto's per huishouden - Het aantal personenauto's in het huishouden.

Betalingsachterstand zorgverzekering - De doelpopulatie omvat personen die ingeschreven staan in de Basisregistratie Personen (BRP), verzekeringsplichtig zijn in het kader van de Zorgverzekeringswet, ten minste zes maanden geen premie voor hun basisverzekering hebben

betaald, aangemeld zijn bij het Centraal Administratie Kantoor (CAK), in het bestuursrechtelijke premieregime zitten (d.w.z. een verhoogde premie betalen aan het CAK) en 18 jaar of ouder zijn.

Bijstandsuitkering - De algemene bijstand is er voor mensen die niet genoeg middelen hebben om in hun levensonderhoud te voorzien. De uitkering kan worden verstrekt aan één of twee personen. Er is sprake van onvoldoende inkomen als het (gezamenlijke) inkomen lager is dan het sociaal minimum. De algemene bijstandsuitkering wordt verstrekt in het kader van de Participatiewet. Algemene bijstand kan worden verleend aan thuiswonenden, elders verzorgden en adreslozen.

Bouwjaar - De aanduiding van het jaar waarin een verblijfsobject oorspronkelijk als bouwkundig gereed is of wordt opgeleverd. Indien in latere jaren wijzigingen aan een woning worden aangebracht, leidt dit niet tot wijziging van het bouwjaar.

Besloten Vennootschap (BV) - Rechtspersoon met een in aandelen verdeeld maatschappelijk kapitaal. De aandelen staan op naam en zijn niet vrij overdraagbaar. De aansprakelijkheid van de aandeelhouders is beperkt tot het bedrag waarmee zij in de vennootschap deelnemen.

Cluster - Een groep huishoudens met min of meer dezelfde kenmerken.

Directeur-groootaandeelhouder - Eigenaar van een bedrijf die als directeur in loondienst is van het eigen bedrijf.

Eenouderhuishouden - Particulier huishouden bestaande uit één ouder met thuiswonende kinderen.

Eenpersoonshuishouden - Particulier huishouden bestaande uit één persoon.

Energiearmoede – Er is sprake van energiearmoede bij huishoudens met een laag inkomen en met hoge energiekosten en/of met een huis met een lage energetische kwaliteit.

Gehuwd paar - Twee personen die met elkaar gehuwd zijn of samen een geregistreerd partnerschap hebben gesloten.

Geslacht - Variabele waarmee onderscheid wordt gemaakt tussen mannen en vrouwen. Bij een geslachtswijziging wordt het laatst bekende geslacht gehanteerd.

Gestandaardiseerd besteedbaar huishoudinkomen - Er wordt gebruik gemaakt van het besteedbaar huishoudinkomen in gestandaardiseerde vorm. Dit is het besteedbaar huishoudinkomen gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden. Deze correctie vindt plaats met behulp van equivalentiefactoren. In de equivalentiefactor komen de schaalvoordelen tot uitdrukking die het gevolg zijn van het voeren van een gemeenschappelijke huishouding. Met behulp van de equivalentiefactoren worden alle inkomens herleid tot het inkomen van een eenpersoonshuishouden. Op deze wijze zijn de welvaartsniveaus van huishoudens onderling vergelijkbaar gemaakt. Het gestandaardiseerd inkomen is een maat voor de welvaart van (de leden van) een huishouden.

Hoekwoning - Laatste van een rij eengezinswoningen die aan één zijde is verbonden met een ander pand met verblijfsobject.

Hoofdkostwinner - De hoofdkostwinner fungeert als de referentiepersoon van het huishouden bij alle statistieken van inkomen en vermogen. Wanneer op huishoudensniveau onderscheid wordt gemaakt naar persoonskenmerken als leeftijd en geslacht, dan zijn deze van de

hoofdkostwinner. Een hoofdkostwinner is de persoon binnen een huishouden met de belangrijkste sociaaleconomische positie. In beginsel is dit een alleenstaande, één van de paarleden, of een ouder in een gezin. In complexere huishoudenssamenstellingen zoals inwonende ouders kan ook een ander persoon als hoofdkostwinner worden aangewezen. Indien er meer personen (of paren) in aanmerking komen, dan wordt de persoon (paar) met het hoogste persoonlijke inkomen aangewezen. In afwijking van voorgaande wordt voor huishoudens met winst en geen substantiële andere inkomsten de persoon (paar) met de hoogste winst aangewezen. Indien zowel paarleden als andere personen in aanmerking komen, dan wordt voor paarleden het inkomen op paarniveau samengeteld.

Huurwoning – Woning die volgens de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) niet bewoond worden door de eigenaar van de woning of niet in gebruik zijn als tweede woning. Hierbij gaat het om woningen waarvan het aannemelijk is dat de woning bestemd is voor de huurmarkt.

Hypotheekschuld - Dit betreft de stand van de schuld waarover rente verschuldigd is, waarbij opgebouwde tegoeden voor de aflossing van de hypotheek via kapitaalsverzekeringen, spaar-, beleggingshypotheeken en dergelijke in mindering zijn gebracht, voor zover daarvoor gegevens beschikbaar zijn.

Inkomenstekort - Besteedbaar inkomen van het huishouden ten opzichte van de armoedegrens, uitgedrukt als percentage. Wanneer er sprake is van een inkomenstekort dan is het huishouden arm. Wanneer er geen sprake is van een inkomenstekort dan is het huishouden niet arm.

Institutioneel huishouden - Eén of meer personen die samen een woonruimte bewonen en daar bedrijfsmatig worden voorzien in dagelijkse levensbehoeften. Ook de huisvesting vindt bedrijfsmatig plaats. Het gaat om instellingen zoals verpleeg-, en verzorgingshuizen, instellingen voor geestelijke gezondheidszorg, forensische centra, instellingen voor verstandelijk, lichamelijk en zintuiglijk gehandicapten, instellingen voor verslavingszorg en daklozenopvang, internaten, kloosters, gevangenissen, kazernes, en asielzoekerscentra, waarin de personen in principe voor langere tijd (zullen) verblijven.

Leeftijd - Het aantal jaren dat is verstreken sinds de geboortedatum van de persoon.

Loon - Alle betalingen in geld of natura aan werknemers met uitzondering van het loon bij ziekte, de ontslagvergoedingen en de tegemoetkomingen in de ziektekosten.

Meergezinswoning - Een verblijfsobject waarvan de gebruiksfunctie in de BAG tenminste een woonfunctie heeft (evt. naast nadere gebruiksfuncties), die ligt in een pand met minimaal nog één andere vbo. Hieronder vallen flats, galerij-, portiek-, beneden- en bovenwoningen, appartementen en woningen boven bedrijfsruimten.

Naamloze Vennootschap (NV) - Rechtspersoon met een in aandelen verdeeld maatschappelijk kapitaal, waarbij de aandelen vrij overdraagbaar zijn.

Niet-gehuwd paar - Twee samenwonende personen die zich als elkaars levenspartner beschouwen, maar die niet met elkaar gehuwd zijn of elkaars geregistreerd partner zijn.

Oppervlakte - De gebruiksoppervlakte is vastgelegd conform de binnenruimte in NEN 2580. Deze oppervlakte bestaat uit de optelling van de gebruikersoppervlakte wonen en de gebruikersoppervlakte overige inpandige ruimtes. De gemeenschappelijke ruimten en

algemene ruimten maken geen onderdeel uit van de oppervlakte. Dit geldt ook voor externe bergruimte en gebouwgebonden buitenruimte. De gebruiksoppervlakte wordt geregistreerd in hele vierkante meters.

Overig huishouden - Particulier huishouden dat uitsluitend bestaat uit overige leden.

Overige zelfstandige - Een persoon die arbeid verricht voor eigen rekening of risico, maar niet in een eigen bedrijf of als meewerkend gezinslid. Tot deze categorie behoren onder meer personen met resultaat uit overige werkzaamheden zoals freelancers.

Particulier huishouden - Eén of meer personen die samen een woonruimte bewonen en zichzelf, dus niet-bedrijfsmatig, voorzien in de dagelijkse levensbehoeften.

Pensioenuitkering - Particuliere sociale uitkeringen die betrekking hebben op ouderdomsverzekering, overlijdensverzekering of invaliditeitsverzekering, door werkgevers voor hun werknemers afgesloten bij pensioenfondsen of levensverzekeringsmaatschappijen.

Personenauto - Motorvoertuig voor personenvervoer over de weg, exclusief brom- en motorfietsen, met maximaal negen zitplaatsen (met inbegrip van de bestuurdersplaats). Hieronder vallen: personenauto's, bestelwagens ontworpen voor en voornamelijk gebruikt voor het vervoer van reizigers, taxi's, huurauto's, ziekenwagens, campers. Lichte wegvoertuigen voor goederenvervoer over de weg, touringcars, autobussen en minibussen vallen hier niet onder. Het begrip personenauto omvat ook taxi's en huurauto's met minder dan tien zitplaatsen. Vanaf 1 mei 2009 worden campers gekentekend als personenauto of als bus afhankelijk van het aantal zitplaatsen. Vóór die datum zijn campers geregistreerd als speciale voertuigen.

Problematische schuld - Indicator die aangeeft of een persoon behoort tot een particulier huishouden met geregistreerde problematische schulden volgens de smalle definitie. Ten minste één persoon in het huishouden voldoet aan ten minste één van de volgende criteria op het peilmoment:

- Volgt een Wet schuldsanering natuurlijke personen (WSNP)-traject.
- Heeft ten minste zes maanden de zorgpremie niet betaald.
- Heeft betalingsachterstand van een Wet Mulder-boete bij het Centraal Justitieel - Incassobureau (CJIB) waarvan de tweede aanmaning ten minste twee maanden openstaat, of zich al in een ernstigere wanbetalersfase bevindt. Daarnaast moet het openstaande bedrag in totaal minimaal 50 euro zijn.
- Heeft langer dan 27 maanden een toeslagschuld van totaal minimaal 50 euro openstaan bij de Belastingdienst.
- Heeft langer dan 15 maanden een schuld van totaal minimaal 50 euro voor overige belastingaanslagen openstaan bij de Belastingdienst.
- Heeft een belastingschuld die in de 12 maanden voor het peilmoment oninbaar is geleden.
- Heeft een betalingsachterstand bij de DUO van 3 maanden of langer en van minimaal 270 euro.

Tussenwoning - Eengezinswoning die aan ten minste twee zijden met andere panden met een verblijfsobject grenst.

Type eigenaar - Het soort eigenaar van de woning. Het kan gaan om een Besloten Vennootschap (BV) of een Naamloze Vennootschap (NV). Het kan ook gaan om een eigenaar-bewoner (bij een koopwoning). Verhuur kan plaatsvinden via personen ('natuurlijke verhuurder'), bedrijven of instellingen ('overige niet-natuurlijke verhuurder') of een woningcorporatie. Soms is het type eigenaar onbekend.

Type eigendom - Het soort eigendom van de woning. Het kan gaan om een eigen (koop)woning of een huurwoning, of het type eigendom is onbekend.

Type huishouden - De codering is als volgt:

- 1 Eenpersoonshuishouden: Particulier huishouden bestaande uit één persoon.
- 2 Niet-gehuwd paar zonder kinderen: Twee personen die een samenwoonrelatie hebben maar niet met elkaar zijn gehuwd of een partnerschapsregistratie hebben gesloten, en geen thuiswonende kinderen hebben. Ook een overig lid (persoon die anders dan als partner, ouder in een eenouderhuishouden of als thuiswonend kind deel uitmaakt van een particulier huishouden) kan tot deze huishoudensvorm behoren.
- 3 Gehuwd paar zonder kinderen: Twee personen die met elkaar gehuwd zijn of een geregistreerd partnerschap hebben gesloten, en geen thuiswonende kinderen hebben. Ook een overig lid (persoon die anders dan als partner, ouder in een eenouderhuishouden of als thuiswonend kind deel uitmaakt van een particulier huishouden) kan tot deze huishoudensvorm behoren.
- 4 Niet-gehuwd paar met kinderen: Twee personen die een samenwoonrelatie hebben maar niet met elkaar zijn gehuwd of een partnerschapsregistratie hebben gesloten, en een of meer thuiswonende kinderen hebben. Ook een overig lid (persoon die anders dan als partner, ouder in een eenouderhuishouden of als thuiswonend kind deel uitmaakt van een particulier huishouden) kan tot deze huishoudensvorm behoren.
- 5 Gehuwd paar met kinderen: Twee personen die met elkaar gehuwd zijn of een geregistreerd partnerschap hebben gesloten, en één of meer thuiswonende kinderen hebben. Ook een overig lid (persoon die anders dan als partner, ouder in een eenouderhuishouden of als thuiswonend kind deel uitmaakt van een particulier huishouden) kan tot deze huishoudensvorm behoren.
- 6 Eenouderhuishouden: Particulier huishouden bestaande uit één ouder met een of meer thuiswonende kinderen. Ook een overig lid (persoon die anders dan als partner, ouder in een eenouderhuishouden of als thuiswonend kind deel uitmaakt van een particulier huishouden) kan tot deze huishoudensvorm behoren.
- 7 Overig huishouden: Particulier huishouden dat uitsluitend bestaat uit overige leden (personen die anders dan als partner, ouder in een eenouderhuishouden of als thuiswonend kind deel uitmaken van een particulier huishouden. Te denken valt hierbij bijvoorbeeld aan een kostganger die bij een gezin inwoont, twee broers die samen één huishouding vormen, of een pleegkind).
- 8 Institutioneel huishouden: Huishouden bestaande uit één of meer personen, die bedrijfsmatig worden voorzien van huisvesting en dagelijkse levensbehoeften. Het gaat om instellingen zoals verpleeg-, verzorgings- en kindertehuizen, gezinsvervangende

tehuizen, revalidatiecentra en penitentiaire inrichtingen, waarin de personen in principe voor langere tijd (zullen) verblijven.

Twee-onder-een-kapwoning - Eengezinswoning die met een andere woning (niet zijnde een geschakelde woning) is verbonden en die daarmee eenzelfde doorlopende dakconstructie heeft.

Uitkeringen sociale voorziening - Sociale uitkeringen van de centrale en de lokale overheid aan huishoudens, waar geen premies voor hoeven te worden betaald.

Vermogen - Het saldo van bezittingen en schulden. De bezittingen omvatten bank- en spaartegoeden, effecten, de eigen woning en overig onroerend goed, ondernemingsvermogen, aanmerkelijk belang en overige bezittingen. De schulden betreffen de hypotheekschuld van de eigen woning, studieschulden en overige schulden. De hypotheekschuld is de stand van de schuld waarover rente is verschuldigd. Waar mogelijk worden opgebouwde tegoeden voor de aflossing van spaar- en beleggingshypotheken in mindering gebracht op de hypotheekschuld. Pensioenaanspraken worden niet tot het vermogen gerekend aangezien deze niet vrijelijk beschikbaar en overdraagbaar zijn.

Voornaamste inkomensbron - Indeling van huishoudens naar het inkomensbestanddeel met het hoogste bedrag, waarin de inkomensbestanddelen van alle leden van het huishouden worden samengeteld.

Vrijstaande woning - Woning volgens de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) waarvan het pand met verblijfsobject niet direct met een ander pand met verblijfsobject is verbonden.

Waarde onroerende zaken (WOZ) - Door de gemeenten periodiek getaxeerde waarde van onroerende zaken in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ). Deze wet verplicht gemeenten al het onroerend goed binnen de gemeentegrenzen periodiek te taxeren en de aldus vastgestelde WOZ-waarde te gebruiken bij het bepalen van de gemeentelijke aanslag onroerendezaakbelasting (ozb). Sinds 1 januari 2009 maakt de vastgestelde WOZ onderdeel uit van het stelsel van basisregistraties. De Basisregistratie waarde onroerende zaken (Basisregistratie WOZ) maakt het mogelijk dat de in de WOZ-beschikking vastgestelde WOZ-waarde door alle overheidsorganisaties die daarvoor een wettelijke regeling hebben, gebruikt kan worden. De WOZ-waarde van een jaar is de waarde die een gemeente aan eigenaren en gebruikers van objecten aan het begin van het jaar verschaft. Omdat de gemeente tijd nodig heeft voor taxatie van deze objecten, wordt de waardepeildatum van het voorgaande jaar genomen. De waardepeildatum (taxatiepeildatum) is steeds 1 jaar eerder (t-1). Als voorbeeld, de WOZ-waarde op 1 januari 2022 is de feitelijke waarde van het object op 1 januari 2021. De Waarderingskamer houdt toezicht op de uitvoering van de wet WOZ, waaronder de kwaliteit van de taxaties.

Werkloosheidsuitkering - Een uitkering krachtens één of meer van de volgende regelingen: de Werkloosheidswet (WW), de Wet werkloosheidsvoorziening (WWV), de Rijksgroepsregeling werkloze werknemers (Rww), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), de wachtgeldregelingen bij de overheid (WRO).

Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (Wsnp) - Personen, waarover een schuldsanering is uitgesproken. Het betreft de door de rechter uitgesproken wettelijke schuldsaneringen op basis

van de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp). De Wsnp biedt natuurlijke personen, die in een problematische schuldsituatie verkeren, de mogelijkheid om schuldenvrij te worden

Woningcorporaties - Verhuurders van woningen die behoren tot 'toegelaten instellingen volkshuisvesting' zoals vastgelegd in de Woningwet. Voorbeelden zijn woningbouwvereniging, woningstichting, woningcorporatie. Gemeentelijke woningbedrijven zijn geen toegelaten instellingen en vallen dus buiten dit begrip.

Zelfstandige (Zelfstandig ondernemer) - Een persoon die arbeid verricht voor eigen rekening of risico in een eigen bedrijf of praktijk.

Afkortingen

BAG - Basisregistratie Adressen en Gebouwen

BRP – Basisregistratie Personen

BRV - Basisregistratie voertuigen

BV – Besloten Vennootschap

BZK – (ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

CAK - Centraal Administratie Kantoor

CBS – Centraal Bureau voor de Statistiek

DGA – Directeur grootaandeelhouder

GBA – Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens

hbo - Hoger beroepsonderwijs

IIV - Integraal Inkomens- en Vermogensonderzoek

IOAW - Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers

IPO – Inkomenspanelonderzoek

mbo – Middelbaar beroepsonderwijs

NV – Naamloze Vennootschap

RDW - Dienst Wegverkeer

RIO - Regionaal Inkomensonderzoek

RVIG – Rijksdienst voor Identiteitsgegevens

RVO – Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Rww - Rijksgroepsregeling werkloze werknemers

UDC – Urban Data Center

VBO - Verblijfobjecten

wo – Wetenschappelijk onderwijs

WOZ - Waardering onroerende zaken

WRO - Wachtgeldregelingen bij de overheid

Wsnp – Wet schuldsanering natuurlijke personen

WW – Werkloosheidswet

WWV - Wet werkloosheidsvoorziening

Bijlage 2: Team Beleidsstatistiek

Het CBS verzamelt gegevens bij personen, bedrijven en instellingen om deze daarna te verwerken tot statistische informatie over groepen mensen, bedrijven en hun omgeving. De resultaten stelt het CBS voor iedereen beschikbaar. Voor sommige vragen is deze informatie, die beschikbaar wordt gesteld via de CBS-website www.cbs.nl, echter niet toereikend. In dat geval kunnen externe partijen zich wenden tot het team Beleidsstatistiek. Het team Beleidsstatistiek bepaalt in nauw overleg met de klant welke informatie in welke vorm beschikbaar en nuttig is voor het beantwoorden van de vraag. Daarna voert het team Beleidsstatistiek het onderzoek uit en beschrijft de resultaten in een tabellenset, rapport of dashboard. Alle onderzoeken van het CBS/Urban Data Center Eindhoven zijn te vinden op: <https://www.cbs.nl/nl-nl/dossier/nederland-regionaal/samenwerken-met-decentrale-overheden/cbs-urban-data-center-eindhoven> en www.onderzoek040.nl.

Vragen over deze publicatie kunnen gestuurd worden aan team Beleidsstatistiek onder vermelding van het referentienummer PR004744. Ons e-mailadres is udc.info@cbs.nl.